

משלימי השם

תמורה

מה היא ההגדרה של משלים שם?

- כל מילה שמתקשרת למילה אחרת שהיא שם (חלק הדיבר שלה הוא שם) ומוסרת עליה מידע ("מרכלת" עליה).

התמורה

- מתקשרת לשם ומוסיפה עליו מידע רלוונטי או שווה ערך התורם לקורא להבין את המשפט.
- האם היא מחדשת מידע ? לא, היא רק מוסרת מידע שהוא שווה ערך אך בדרך כלל הקורא אינו יודע אותו או הכותב אינו בטוח לגבי ידיעתו .
- התמורה תבוא תמיד רק אחרי השם, ולעולם לא לפניו .

איך נזהה תמורה ?

- התמורה מתקשרת רק למילה שהיא שם .
- היא שוות ערך לשם שלפניה .
- נאווה מילר, מורה ללשון, היא מורה מעולה .
- היא מוסיפה מידע מזהה על השם שחשוב לקורא להבנת המשפט.
- המנהלת החדשה הגיעה מחטיבת הביניים .
- המנהלת החדשה שרון כהן הגיעה מחטיבת הביניים "אביב" .

תפקידים רטוריים של התמורה

- לתמורה שלושה תפקידים רטוריים :
- (1) התמורה מזהה את השם (באמצעות שימוש בשם בדרך כלל
- (2) התמורה מפרטת מידע על השם (מילה מכלילה או ביטוי מכליל)
- (3) התמורה מוסרת מידע מצומצם רק על חלק מהשם (תמורה מצמצמת) .

תמורה מזהה

- לדוגמה:
- משפט ללא תמורה: שר האוצר החליט בישיבת הממשלה על העלאת מס הדלק.
- משפט עם תמורה (מזהה):
(שם) תמורה
- שר האוצר, יאיר לפיד, החליט בישיבת הממשלה על העלאת מס הדלק.
- משפט ללא תמורה: העיתון מצמצם את היקף פעילותו בשל גירעונות כבדים.
- משפט עם תמורה (מזהה):
- (שם) תמורה
- עיתון "מעריב" מצמצם את היקף פעילותו בשל גירעונות כבדים.

דוגמות לתמורה מזהה

- **כאשר אני קורא משפט :**
- המנהלת החדשה הגיעה מחטיבת הביניים .
- קשה לי להבין על מי בדיוק מדובר שכן יש מנהלות רבות וחטיבות רבות, כאשר אוסיף מידע שווה ערך על השם, אוודא שהקורא מקבל את מלוא המידע הרלוונטי להבנת המשפט .
- **המשפט החדש עם התמורות :**
- המנהלת החדשה, שרון כהן, הגיעה מחטיבת הביניים "אביב" .

תמורה מצמצמת

- כאשר אני מקבלת פירוט רק על חלק מהשם .
- תלמידים רבים, בעיקר החזקים, מצטיינים במתמטיקה .
- יש סוגי תלמידים רבים, אולם כאן אני מקבלת מידע רק על חלק, אך המידע עדיין שווה ערך.

תמורה מפרטת/כוללת

- נלמדת בדרך כלל בשלב מאוחר יותר לאחר שנלמד המשפט הכולל.
- התמורה כוללת בתוכה פירוט לביטוי מכליל או מילה מכלילה.
- לדוגמה : לקראת תחילת שנת הלימודים תלמידים רבים קונים ציוד, כגון ספרים , קלמרים, קלסרים ועוד .
- ציוד = ספרים, קלמרים, קלסרים ועוד .
- וי"ו החיבור יוצרת חלק כולל שתפקידו תמורה משום שהוא שווה ערך למילה ציוד .

פיסוק התמורה

- מילה אחת או שם- ללא פיסוק
- יותר ממילה אחת באמצע המשפט היא תופרד ע"י פסיקים
- בסוף מילה- פסיק לפניה.